

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2007-2008

19 december 2007

ONTWERP VAN DECREET

tot wijziging van het Havendecreet van 2 maart 1999 in relatie met het Gemeentedecreet

VERSLAG

**namens de Commissie voor Openbare Werken, Mobiliteit en Energie
uitgebracht door de heer Dirk de Kort**

Samenstelling van de commissie:

Voorzitter: de heer Marc van den Abeelen.

Vaste leden:

mevrouw Agnes Bruyninckx, de heren Johan Deckmyn, Pieter Huybrechts, Jan Penris, mevrouw Marleen Van den Eynde;
de heer Jos De Meyer, mevrouw Cindy Franssen, de heren Frans Peeters, Johan Sauwens;
mevrouw Annick De Ridder, de heren Jul Van Aperen, Marc van den Abeelen;
de heren Flor Koninckx, Bart Martens, Joris Vandenbroucke.

Plaatsvervangers:

mevrouw Katleen Martens, de heren Wim Van Dijk, Christian Verougstraete, John Vrancken, Frans Wymeersch;
de heren Ludwig Caluwé, Carl Decaluwe, Tom Dehaene, Dirk de Kort;
de heren Marc Cordeel, Patrick Lachaert, Hugo Philtjens;
de heren Gilbert Bossuyt, Jan Roegiers, Robert Voorhamme.

Toegevoegde leden:

de heer Eloi Glorieux;
de heer Jan Peumans.

Zie:

1385 (2007-2008)

- Nr. 1: Ontwerp van decreet
- Nr. 2: Amendementen

INHOUD

	Blz.
I. Toelichting door de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Havens, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid	4
II. Algemene en artikelsgewijze bespreking.....	5
III. Stemmingen	7
Tekst aangenomen door commissie.....	8
Bijlage: Aanvullende informatie over analytische boekhouding havenbedrijven.....	15

DAMES EN HEREN,

De Commissie voor Openbare Werken, Mobiliteit en Energie behandelde op 11 december 2007 het ontwerp van decreet tot wijziging van het Havendecreet van 2 maart 1999 in relatie met het Gemeentedecreet.

Het ontwerp werd unaniem goedgekeurd.

I. TOELICHTING DOOR DE HEER KRIS PEETERS, MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN INSTITUTIONELE HERVORMINGEN, HAVENS, LANDBOUW, ZEEVISSERIJ EN PLATTELANDSBELEID

Momenteel is het Vlaamse Gemeentedecreet niet van toepassing op de autonome gemeentelijke havenbedrijven – Antwerpen, Gent en Oostende – en vallen deze nog steeds onder de wet-Erdman (de artikelen 263bis tot en met 263decies van de nieuwe federale Gemeentewet). De autonome gemeentelijke havenbedrijven van Antwerpen, Gent en Oostende wensen – in overeenstemming met de basisfilosofie van het Havendecreet – hun lokale verankering bevestigd te zien in het Gemeentedecreet. Aangezien met het Havendecreet al een specifieke regeling op de autonome gemeentelijke havenbedrijven van toepassing is, is het echter niet aangewezen dat de andere bepalingen van het Gemeentedecreet op die autonome gemeentelijke havenbedrijven van toepassing zijn. Bijgevolg worden de autonome gemeentelijke havenbedrijven in het Gemeentedecreet alleen vermeld als een derde vorm van gemeentelijke extern verzelfstandigde agentschappen, terwijl in het Havendecreet een specifieke organieke regeling wordt ingevoerd voor de autonome gemeentelijke havenbedrijven. Deze organieke regeling is gebaseerd op de relevante bepalingen van de wet-Erdman en van het Gemeentedecreet.

Aan het principe dat aan de basis ligt van het Havendecreet, dat de havenbedrijven rechtspersoonlijkheid hebben en dat de havenbedrijven zelf kiezen welke bestaande en wettelijk toegestane rechtsvorm zij aannemen, wordt niet geraakt. De drie havenbedrijven die momenteel een autonoom gemeentebedrijf zijn (het Gemeentelijk Havenbedrijf Antwerpen, Havenbedrijf Gent en de Haven Oostende), worden van rechtswege een autonoom gemeentelijk havenbedrijf en de huidige rechtsvorm van de Maatschappij van de Brugse Zeevaartinrichtingen nv blijft onveran-

derd. Dit verhindert niet dat de vier huidige havenbedrijven ervoor kunnen kiezen om in de toekomst een andere rechtsvorm aan te nemen.

De beperkingen van de wet-Erdman op het vlak van participaties in een onderneming, een andere privaatrechtelijke rechtspersoon of een publiekrechtelijke rechtspersoon – waarbij het havenbedrijf over de meerderheid van de stemmen moet beschikken en het voorzitterschap moet waarnemen in de bestuursorganen van het filiaal – vormen een rem op de commerciële slagkracht van de havenbedrijven. Hieraan moet worden verholpen. Deze beperkingen op het vlak van participaties worden bijgevolg geschrapt en in overeenstemming gebracht met het Gemeentedecreet. Het gaat over drie elementen.

Bij deelname in een filiaal door een havenbedrijf moet aan het havenbedrijf minstens één mandaat van bestuurder worden toegekend.

De oprichting of deelname in een filiaal mag geen speculatieve oogmerken nastreven en gebeurt in overeenstemming met het gelijkheidsbeginsel en met de regelgeving op het gebied van mededinging en staatssteun.

Vanuit de zorg van deugdelijk bestuur wordt bepaald dat de bestuursorganen van de filialen de jaarlijkse rekeningen en het jaarverslag met de jaarrekening rapporteren aan de raad van bestuur van de betrokken havenbedrijven.

De wet-Erdman wordt opgeheven, met uitzondering van artikel 263decies. Artikel 263decies, dat betrekking heeft op pensioenen, blijft behouden aangezien naar aanleiding van de inwerkingtreding van de opheffingsbepalingen in het Gemeentedecreet is gebleken dat de opheffing van dit artikel een bevoegdheidsoverschrijding zou kunnen inhouden.

Vanuit de zorg van gelijke werkingsvoorwaarden voor de vier havenbedrijven en vanuit deugdelijk bestuur wordt bepaald dat alle havenbedrijven over een directiecomité dienen te beschikken, een analytische boekhouding dienen te voeren, en gebruik dienen te maken van een dienst interne audit.

De analytische boekhouding moet het onderscheid maken tussen de verschillende publieke en commerciële dienstverleningen. Dit moet mee de basis leggen voor een systeem van prestatiemeting en ‘activity based costing’, die nodig zijn in het kader van de

vergoeding van de decreetkosten (de subsidiëring van de havenkapiteindiensten en van de exploitatie en onderhoud van de sluizen).

Wat een dienst interne audit betreft, kunnen de havenbedrijven zelf dergelijke dienst oprichten of gebruikmaken van externe dienstverlening. Een interne audit is een onafhankelijke entiteit om alle bedrijfsprocessen en activiteiten van de havenbedrijven te onderzoeken en te evalueren. De doelstelling van de interne audit bestaat erin de raad van bestuur en het management bij te staan in het zich doeltreffend kwijten van hun verantwoordelijkheden. Daartoe voorziet de interne audit hen van risicoanalyses, evaluaties, aanbevelingen, advies en informatie omtrent de onderzochte bedrijfsprocessen en activiteiten. De voornaamste opdracht van de interne audit bestaat erin de aangepastheid en de doeltreffendheid van het systeem van interne controle te evalueren.

Conform het Gemeentedecreet wordt voorzien dat de havenbedrijven kunnen genieten van een versoepeling van de klassieke domeinleer, zodat de havenbedrijven, op voorwaarde van bijzondere en omstandige motivering, zakelijke rechten kunnen vestigen op openbare domeingoederen voor zover die rechten niet kennelijk onverenigbaar zijn met de bestemming van die goederen.

Gezien de complexiteit van de problematiek om overeenkomsten af te sluiten tussen het Vlaamse Gewest en de havenbedrijven om te komen tot een eenvormig eigendomsstatuut van de domeingoederen in de havengebieden (cf. artikel 18, §3, van het Havendecreet), wordt de oorspronkelijk voorziene datum van 1 januari 2004 verschoven naar 1 januari 2008. Hetzelfde geldt voor de problematiek van het in overeenstemming brengen met het Havendecreet van de geldende overeenkomsten tussen het Vlaamse Gewest en de havenbedrijven omtrent het beheer van de domeingoederen van het Vlaamse Gewest en de exploitatie van de havengebieden (cf. artikel 40, §1, van het Havendecreet), waarvoor de oorspronkelijk voorziene termijn (binnen de drie jaar na de inwerkingtreding van het Havendecreet) niet werd gehaald. Ook hier is de nieuwe streefdatum 2008.

De procedure van administratief toezicht wordt verduidelijkt, zodat de gewestelijke havencommissaris zijn toezicht, dat exclusief steunt op het Havendecreet en de uitvoeringsbesluiten, optimaal kan uitoefenen. De termijnen worden aangepast en in analogie met andere wetten en decreten waarin een regeringscommissaris de opdracht krijgt het admi-

nistratieve toezicht uit te oefenen, krijgt de gewestelijke havencommissaris in het kader van zijn specifiek administratief toezicht expliciet een inzage- en informatiebevoegdheid.

De schrapping van de schorsingsbevoegdheid van de gewestelijke havencommissaris van alle beslissingen van de bestuursorganen van een havenbedrijf inzake collectieve en individuele arbeidsgeschillen, (artikel 23, §4, van het Havendecreet) dient gelezen te worden samen met de oprichting van de onderafdeling Vlaamse Havenbedrijven van het Comité C voor de Provinciale en Plaatselijke Overheidsdiensten (cf. het koninklijk besluit van 9 maart 2006 tot wijziging van het koninklijk besluit van 28 september 1984 tot uitvoering van de wet van 19 december 1974 tot regeling van de betrekkingen tussen de overheid en de vakbonden van haar personeel). Deze onderafdeling vormt een aparte onderhandelingsstructuur voor de vier Vlaamse havenbedrijven.

De schrappingen inzake de concertatiecommissie (artikel 25 van het Havendecreet) vloeien voort uit het feit dat de bevoegdheden van de concertatiecommissie worden overgenomen door bestaande instanties. Wat het gemeenschappelijk promotiebeleid en het opstellen van een promotieplan betreft, gebeurt dit in samenwerking met Flanders Investment and Trade. Wat de beoordeling van tarieven en het opstellen van tariefstructuren betreft, gebeurt dit door de rechtbanken en door de mededingingsautoriteiten (Raad voor de Mededinging en de Europese Commissie).

Ten slotte worden een aantal ‘dode’ of uitgevoerde bepalingen in het Havendecreet geschrapt en wordt een materiële fout rechtgezet. Dat heeft betrekking op: de afgelopen overgangsperiodes inzake subsidies aan de havenbedrijven voorzien in artikel 36, tweede lid, artikel 42 en artikel 44; de afgelopen overgangsperiode inzake het oprichten van een havenbedrijf als afzonderlijke rechtspersoon voorzien in artikel 41; de opgemaakte inventaris van de historische lasten van de verschillende havenbedrijven voorzien in artikel 39; de rechtzetting van een materiële fout in artikel 23, §4, waar het om de overeenkomsten gaat die vermeld worden in artikel 40 in plaats van in artikel 39.

II. ALGEMENE EN ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING

De heer *Dirk de Kort* stelt namens de meerderheid een paar kleine technische amendementen voor.

Een eerste amendement handelt over artikel 14 en wil het voorgestelde artikel 19septies vervangen door wat volgt:

“Artikel 19septies

§1. Het personeel van het autonoom gemeentelijk havenbedrijf kan in statutair of contractueel verband worden aangesteld.

§2. Bij gemeenteraadsbesluit kan de gemeente, op verzoek van het autonoom gemeentelijk havenbedrijf, aan het autonoom gemeentelijk havenbedrijf middelen, infrastructuur of, mits de ter zake geldende rechtspositieregeling nageleefd wordt, statutair personeel ter beschikking stellen of overdragen.”.

Het doel van dat amendement is de tekst van artikel 19septies in overeenstemming te brengen met artikel 241, §1, van het nieuwe Gemeentedecreet (*Parl. St. VI. Parl. 2007-08, nr. 1385/2*).

Voorts wenst de meerderheid nog twee amendementen in te dienen op de artikelen 13 en 23. Die hebben te maken met de bijzonder korte termijnen. De meerderheid stelt voor om in het voorgestelde artikel 13 houdende wijziging van het artikel 18, §3, van het decreet het jaartal 2008 te vervangen door 2010 en om in het voorgestelde artikel 23 houdende wijziging van artikel 40, §1, van hetzelfde decreet het cijfer negen te vervangen door elf (*Parl. St. VI. Parl. 2007-08, nr. 1385/2*).

De hoofdindieners vermeldt dat beide dossiers immers zeer complex zijn. De behandeling ervan vergt veel overleg met de havenbedrijven, zowel over het eigendomsstatuut als over de overeenkomsten. Ook de financiële consequenties voor de havenbedrijven of voor het Vlaamse Gewest mogen niet onderschat worden, zeker wat de overeenkomsten omtrent het beheer van de domeingoederen betreft. Daarom is het nodig de voorbereidingstermijn te verlengen tot ten laatste 1 januari 2010. De termijn tot 1 januari 2008 is niet meer realistisch.

Dan is er nog een voorstel van hetzelfde lid om in artikel 16 dat het toezicht regelt, en waarin bepaald wordt hoe en wanneer de havencommissaris kennis neemt van de beslissingen van de raad van bestuur, de woorden “overeenkomstig §2” te schrappen. Die woorden zijn immers overbodig en misleidend. Voor de beslissingen van de raad van bestuur is dat duidelijk geregeld in §2. Voor de andere beslissingen, bij-

voorbeeld van het directiecomité, de voorzitter van de raad van bestuur of de afgevaardigd bestuurder, is in §2 niets geregeld. De havencommissaris kan op gelijk welke manier en op gelijk welk ogenblik kennis nemen van zulke beslissingen.

Minister-president *Kris Peeters* vindt het evident dat zijn voorstellen nog volmaakter kunnen worden gemaakt.

De heer *Jos De Meyer* zegt dat het voorliggende ontwerp van decreet een louter technische aanpassing van het Havendecreet aan het Gemeentedecreet is. Vanuit geen enkele politieke hoek kunnen daar bezwaren tegen rijzen. De spreker heeft begrepen dat de voorgestelde amendementen het ontwerp vervolledigen en niets fundamenteels wijzigen. Het ontwerp respecteert de verhoudingen in de Antwerpse haven tussen Linker- en Rechteroever. Het behoud van de Maatschappij voor Grond en Industrialisatie op Linkeroever blijft mogelijk. De regio Waasland hecht daar bijzonder veel belang aan. De spreker heeft al vaak, met een beetje humor, gezegd dat het verleden van de haven van Antwerpen zich afspeelt op Rechteroever, de toekomst vooral op Linkeroever. Te gepasten tijde zal dit parlement er dan ook structureel voor moeten zorgen dat het Waasland nog sterker zijn aanwezigheid in de haven van Antwerpen kan bevestigen.

De heer *Jan Roegiers* beaamt dat het ontwerp van decreet een technische aanpassing is. De havenbedrijven moeten voortaan over een directiecomité beschikken, een analytische boekhouding voeren en gebruik maken van een dienst interne audit. In welke mate voldoen de havenbedrijven daar nu al aan?

De heer *Johan Deckmyn* vindt de net aangekondigde amendementen haastwerk, hij heeft ze nog niet gezien. De minister lijkt trouwens zelf verrast te zijn. Daarom vraagt de spreker een uitstel van de stemming.

Na een korte schorsing van de vergadering verklaart de heer *Dirk de Kort* dat hij het voorgestelde amendement bij artikel 16, §2, niet zal indienen. De meerderheid is er niet van overtuigd dat de beoogde meerwaarde op die manier het best gerealiseerd wordt.

De minister-president concludeert dat hij begrepen heeft dat het amendement niet bestaat. De havenbedrijven zijn al gestart met de analytische boekhou-

ding. De minister-president zal daarvan een overzicht aan de commissie bezorgen.

De heer *Toon Colpaert*, Vlaams havencommissaris, zegt dat op het vlak van analytische boekhouding en de opsplitsing van verschillende kostensoorten het havenbedrijf Antwerpen het verst staat. De drie andere havenbedrijven hebben daartoe een eerste aanzet gegeven.

III. STEMMINGEN

De amendementen op de artikelen 13, 14 en 23 worden unaniem met veertien stemmen aangenomen.

De artikelen worden unaniem met veertien stemmen aangenomen.

Het aldus geamendeerde ontwerp van decreet wordt unaniem met veertien stemmen aangenomen.

De verslaggever,

De voorzitter,

Dirk DE KORT

Marc VAN DEN ABELEN

TEKST AANGENOMEN DOOR COMMISSIE**Artikel 1**

Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

Artikel 2

Artikel 226 van het Gemeentedecreet wordt vervangen door wat volgt:

“Artikel 226

Onder voorbehoud van de toepassing van andere wettelijke of decretale bepalingen, bestaan er drie vormen van gemeentelijke extern verzelfstandigde agentschappen:

- 1° het autonoom gemeentebedrijf;
- 2° het gemeentelijke extern verzelfstandigd agentschap in privaatrechtelijke vorm;
- 3° het autonoom gemeentelijk havenbedrijf.”.

Artikel 3

Artikel 231 van hetzelfde decreet wordt opgeheven.

Artikel 4

In hetzelfde decreet wordt na artikel 247 een afdeling IV, bestaande uit artikel 247bis, ingevoegd, die luidt als volgt:

“AFDELING IV

Het autonoom gemeentelijk havenbedrijf

Artikel 247bis

De autonome gemeentelijke havenbedrijven zijn de havenbedrijven in de zin van het decreet van 2 maart 1999 houdende het beleid en het beheer van de zeehavens waarop de bepalingen inzake autonome gemeentelijke havenbedrijven van toepassing zijn.

Met uitzondering van artikel 226 zijn de bepalingen van dit decreet niet van toepassing op de autonome gemeentelijke havenbedrijven.”.

Artikel 5

De artikelen 263bis tot en met 263novies van de Nieuwe Gemeentewet worden, wat de havenbedrijven in de zin van het decreet van 2 maart 1999 houdende het beleid en het beheer van de zeehavens betreft, opgeheven.

Artikel 6

Het koninklijk besluit van 10 april 1995 tot bepaling van de activiteiten van industriële of commerciële aard waarvoor de gemeenteraad een autonoom gemeentebedrijf met rechtspersoonlijkheid kan oprichten, zoals gewijzigd bij het koninklijk besluit van 9 maart 1999, wordt, wat de havenbedrijven in de zin van het decreet van 2 maart 1999 houdende het beleid en het beheer van de zeehavens betreft, opgeheven.

Artikel 7

In artikel 2 van het decreet van 2 maart 1999 houdende het beleid en het beheer van de zeehavens, gewijzigd bij het decreet van 21 december 2001, wordt punt 15° opgeheven.

Artikel 8

In hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 22 december 1999, 21 december 2001, 7 mei 2004 en 24 december 2004, wordt een artikel 3bis ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Artikel 3bis

De havenbedrijven hebben rechtspersoonlijkheid. De havenbedrijven nemen naar eigen keuze een rechtsvorm aan binnen het bestaande wettelijke instrumentarium, waaronder de rechtsvorm van autonoom gemeentelijk havenbedrijf zoals bepaald in hoofdstuk II, afdeling 1bis.”.

Artikel 9

In artikel 4, §2, van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 21 december 2001, worden de cijfers “31, 32 en 44” vervangen door de cijfers “31 en 32”.

Artikel 10

In artikel 5 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in §1 worden de woorden “Onverminderd artikel 38 participeert het Vlaamse Gewest” vervangen door de woorden “Het Vlaamse Gewest participeert”;

2° in §3 wordt het woord “eventueel” geschrapt.

Artikel 11

Artikel 6 van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt:

“Artikel 6

Voor zover de gelijkheid tussen eenzelfde groep van havengebruikers niet wordt verstoord, oefenen de havenbedrijven alle activiteiten uit die de uitoefening van de havenbestuurlijke bevoegdheden rechtstreeks of onrechtstreeks bevorderen, met inbegrip van het oprichten van ondernemingen of het deelnemen in publiek- of privaatrechtelijke rechtspersonen, hierna filialen te noemen.

De oprichting van of deelname in een filiaal mag geen speculatief oogmerk nastreven en gebeurt in overeenstemming met het gelijkheidsbeginsel en met de regelgeving inzake mededinging en staatssteun.

De rechtstreekse deelname in een filiaal is onderworpen aan de voorwaarde dat aan het havenbedrijf minstens één mandaat van bestuurder wordt toegekend.

De bestuursorganen van de filialen rapporteren de jaarlijkse rekeningen en het jaarverslag met de jaarrekening aan de raad van bestuur van de betrokken havenbedrijven.”.

Artikel 12

Aan artikel 9 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 21 december 2001, wordt een §3 toegevoegd, die luidt als volgt:

“§3. De havenbedrijven kunnen, op voorwaarde van bijzondere en omstandige motivering, zakelijke rechten vestigen op openbare domeingoederen voor zover die rechten niet kennelijk onverenigbaar zijn met de bestemming van die goederen.”.

Artikel 13

In artikel 18, §3, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 21 december 2001, wordt het jaartal “2004” vervangen door het jaartal “2010”.

Artikel 14

In hoofdstuk II van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 21 december 2001, wordt een afdeling 1bis, bestaande uit artikel 19bis tot en met artikel 19octies, ingevoegd, die luidt als volgt:

“AFDELING 1bis

Autonome gemeentelijke havenbedrijven

Artikel 19bis

§1. Een autonoom gemeentelijk havenbedrijf wordt opgericht bij gemeenteraadsbesluit.

De oprichtingsbeslissing stelt de statuten van het autonoom gemeentelijk havenbedrijf vast.

§2. De wijzigingen in de statuten worden aangebracht bij beslissing van de gemeenteraad, op voorstel of na advies van de raad van bestuur van het autonoom gemeentelijk havenbedrijf.

Artikel 19ter

§1. Het autonoom gemeentelijk havenbedrijf wordt beheerd door een raad van bestuur en een directiecomité.

§2. De raad van bestuur is gemachtigd alle nuttige of noodzakelijke handelingen te stellen om de doelstellingen van het autonoom gemeentelijk havenbedrijf te verwezenlijken.

§3. De gemeenteraad wijst de leden van de raad van bestuur van het autonoom gemeentelijk havenbedrijf aan.

Het aantal bestuursleden in de raad van bestuur bedraagt ten hoogste de helft van het aantal gemeenteraadsleden, maar met een maximum van achttien.

De meerderheid van de raad van bestuur bestaat uit leden van de gemeenteraad. Ten hoogste twee derde van de leden van de raad van bestuur is van hetzelfde geslacht. Elke fractie kan minstens één lid van de raad van bestuur voordragen en dat voordrachtrecht waarborgt elke fractie een vertegenwoordiging in de raad van bestuur. Indien de gewaarborgde vertegenwoordiging evenwel afbreuk zou doen aan de mogelijkheid voor de fracties die vertegenwoordigd zijn in het college van burgemeester en schepenen om minstens de helft van de leden van de raad van bestuur voor te dragen, worden de mandaten evenredig verdeeld over de fracties waaruit de gemeenteraad is samengesteld.

Het mandaat van lid van de raad van bestuur is hernieuwbaar. De leden van de raad van bestuur kunnen te allen tijde door de gemeenteraad worden ontslagen.

Na de volledige vernieuwing van de gemeenteraad wordt tot volledige vernieuwing van de raad van bestuur overgegaan. In dat geval blijven de leden van de raad van bestuur hun functie vervullen tot de nieuwe gemeenteraad tot hun vervanging is overgegaan.

De raad van bestuur kiest uit zijn leden een voorzitter.

§4. De bestuurders zijn niet persoonlijk gebonden door de verbintenissen van het autonoom gemeentelijk havenbedrijf.

De bestuurders zijn aansprakelijk zonder hoofdelijkheid voor de tekortkomingen in de normale uitoefening van hun bestuur. Ten aanzien van de overtredingen waaraan zij geen deel hebben gehad, worden de bestuurders van die aansprakelijkheid ontheven als hun geen schuld kan worden verweten en als zij die overtredingen hebben aangeklaagd bij de gemeenteraad binnen een maand nadat zij er kennis van hebben gekregen.

Jaarlijks beslist de gemeenteraad over de aan de bestuurders te verlenen kwijting, na goedkeuring van de rekeningen. Die kwijting is alleen rechtsgeldig als de ware toestand van het autonoom gemeentelijk havenbedrijf niet wordt verborgen door enige weglating of onjuiste opgave in de rekeningen.

§5. Als een bestuurder rechtstreeks of onrechtstreeks een belang van vermogensrechtelijke aard heeft dat strijdig is met een beslissing of een verrichting die tot de bevoegdheid behoort van de raad van bestuur, moet hij dat meedelen aan de andere bestuurders voor de raad van bestuur een besluit neemt. Zijn verklaring, alsook de rechtvaardigingsgronden betreffende het voornoemde strijdige belang moeten worden opgenomen in de notulen van de raad van bestuur die de beslissing moet nemen. De betrokken bestuurder moet tevens de commissarissen van het strijdig belang op de hoogte brengen.

Met het oog op de publicatie ervan in het jaarverslag of, bij het ontbreken daarvan, in een stuk dat gelijk met de jaarrekening moet worden neergelegd, omschrijft de raad van bestuur in de notulen de aard van de beslissing of verrichting, vermeld in het eerste lid, en verantwoordt het genomen besluit. Ook de vermogensrechtelijke gevolgen ervan voor het autonoom gemeentelijk havenbedrijf moeten in de notulen worden vermeld. In het verslag moeten de voornoemde notulen in hun geheel worden opgenomen.

Het verslag van de commissarissen moet een afzonderlijke omschrijving bevatten van de vermogensrechtelijke gevolgen voor het autonoom gemeentelijk havenbedrijf van de besluiten van de raad van bestuur ten aanzien waarvan een strijdig belang in de zin van het eerste lid bestaat.

De bestuurders zijn persoonlijk en hoofdelijk aansprakelijk voor de schade die het autonoom gemeentelijk havenbedrijf of derden geleden hebben ten gevolge van beslissingen of verrichtingen die hebben plaatsgevonden met inachtneming van deze paragraaf, als die beslissing of verrichting aan hen of aan een van hen een onrechtmatig financieel voordeel heeft bezorgd ten nadele van het autonoom gemeentelijk havenbedrijf.

Het autonoom gemeentelijk havenbedrijf kan de nietigheid vorderen van de beslissingen of verrichtingen die hebben plaatsgevonden met overtreding van de in deze paragraaf bepaalde regels, als de wederpartij bij die beslissingen of verrichtingen van die overtreding op de hoogte was of had moeten zijn.

Het eerste en het tweede lid zijn niet van toepassing als de beslissingen of verrichtingen die tot de bevoegdheid behoren van de raad van bestuur betrekking hebben op beslissingen of verrichtingen die tot stand zijn gekomen tussen het autonoom gemeen-

telijk havenbedrijf en een vennootschap waarin het autonoom gemeentelijk havenbedrijf rechtstreeks of onrechtstreeks ten minste vijftien procent bezit van de stemmen die verbonden zijn aan het geheel van de door die vennootschap uitgegeven effecten, dan wel tussen het autonoom gemeentelijk havenbedrijf en een vennootschap waarin ten minste vijftien procent van de stemmen die verbonden zijn aan het geheel van de door die vennootschap uitgegeven effecten in het bezit zijn van de gemeente die het autonoom gemeentelijk havenbedrijf heeft opgericht.

Bovendien zijn het eerste en het tweede lid niet van toepassing als de beslissingen van de raad van bestuur betrekking hebben op gebruikelijke verrichtingen die plaatshebben onder de voorwaarden en tegen de zekerheden die op de markt gewoonlijk gelden voor soortgelijke verrichtingen.

Deze paragraaf doet geen afbreuk aan de gelding van andere bepalingen betreffende de belangenvermenging wat betreft ambtenaren en met openbare diensten belaste personen.

Artikel 19quater

De raad van bestuur vertrouwt het dagelijkse bestuur, de vertegenwoordiging met betrekking tot dat bestuur en de voorbereiding en uitvoering van de beslissingen van de raad van bestuur toe aan een directiecomité, voorgezeten door een gedelegeerd bestuurder, al dan niet met de mogelijkheid van subdelegatie aan personeelsleden van het autonoom gemeentelijk havenbedrijf.

De leden van het directiecomité worden door de raad van bestuur benoemd.

Artikel 19quinquies

De vergaderingen van de raad van bestuur en het directiecomité zijn niet openbaar. De notulen van die vergaderingen en alle documenten waarnaar verwezen wordt in de notulen, alsook de beslissingen van het directiecomité, worden ter inzage neergelegd op het secretariaat van het autonoom gemeentelijk havenbedrijf.

Artikel 19sexies

Het toezicht op de financiële toestand en op de jaarrekeningen van het autonoom gemeentelijk haven-

bedrijf wordt opgedragen aan een college van drie commissarissen die door de gemeenteraad worden gekozen buiten de raad van bestuur van het autonoom gemeentelijk havenbedrijf en waarvan ten minste één lid is van het Instituut voor Bedrijfsrevisoren.

Met uitzondering van die laatste zijn de leden van het college van commissarissen allemaal lid van de gemeenteraad.

Artikel 19septies

§1. Het personeel van het autonoom gemeentelijk havenbedrijf kan in statutair of contractueel verband worden aangesteld.

§2. Bij gemeenteraadsbesluit kan de gemeente, op verzoek van het autonoom gemeentelijk havenbedrijf, aan het autonoom gemeentelijk havenbedrijf middelen, infrastructuur of, mits de ter zake geldende rechtspositieregeling nageleefd wordt, statutair personeel ter beschikking stellen of overdragen.

Artikel 19octies

De gemeenteraad kan steeds beslissen om tot ontbinding en vereffening van het autonoom gemeentelijk havenbedrijf over te gaan.

In de beslissing tot ontbinding wijst de gemeenteraad de vereffenaars aan. Alle andere organen vervallen op het ogenblik van de ontbinding.”.

Artikel 15

Artikel 21 van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt:

“Artikel 21

Het havenbedrijf stelt periodiek, minstens om de vijf jaar, een ondernemingsplan op dat de doelstellingen en de strategie van het havenbedrijf op middellange termijn vastlegt, evenals jaarlijks een financieel meerjarenplan en een activiteitenverslag.

Het activiteitenverslag, het ondernemingsplan en het financieel meerjarenplan, vermeld in het eerste lid, alsmede het omstandige verslag van het college van commissarissen worden meegedeeld aan de Vlaamse Regering en aan de gemeenteraad in het geval van de autonome gemeentelijke havenbedrijven, en aan de Vlaamse Regering en aan de algemene vergadering in

het geval van de andere havenbedrijven. De gemeenteraad kan te allen tijde aan de raad van bestuur verslag vragen over de activiteiten van het autonoom gemeentelijk havenbedrijf of over sommige ervan.

De algemene boekhouding van de havenbedrijven wordt gevoerd volgens de wetgeving op de boekhouding en de jaarrekeningen van de ondernemingen. De analytische boekhouding maakt bovendien een onderscheid tussen de verschillende dienstverleningen. De havenbedrijven maken gebruik van een dienst Interne Audit. De bestemming van het resultaat wordt geregeld in de statuten.”.

Artikel 16

Artikel 23 van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt:

“Artikel 23

§1. Een voltijdse gewestelijke havencommissaris, aangesteld in het departement Mobiliteit en Openbare Werken, oefent binnen het kader van dit decreet controle uit op de havenbedrijven. De gewestelijke havencommissaris wordt benoemd en ontslagen door de Vlaamse Regering die zijn statuut regelt. Ter ondersteuning van zijn controletaak stelt de Vlaamse Regering het nodige personeel ter beschikking van de gewestelijke havencommissaris.

§2. De gewestelijke havencommissaris wordt ten minste zeven dagen op voorhand uitgenodigd voor alle vergaderingen van de raad van bestuur van de havenbedrijven. Bij de uitnodiging zijn de agenda en de stukken gevoegd. De havenbedrijven stellen binnen twintig dagen de gewestelijke havencommissaris op de hoogte van alle beslissingen van de raad van bestuur van de havenbedrijven.

§3. Het voornemen van een havenbedrijf om een nieuwe deelneming op te richten of aan te gaan, of om een deelneming in een filiaal te wijzigen, moet door de gewestelijke havencommissaris geïnviseerd worden.

Het havenbedrijf legt het dossier voor aan de gewestelijke havencommissaris ten minste twintig dagen voor de vergadering van de raad van bestuur waarop de beslissing genomen zal worden. Het visum moet gegeven worden binnen een termijn van acht vrije dagen vanaf de ontvangst van het voornemen door de gewestelijke havencommissaris. Als die termijn eenmaal verstreken is, wordt het visum geacht gegeven te zijn. Als het visum geweigerd wordt, moet dat

omstandig gemotiveerd worden. Als het visum geweigerd wordt, kan het havenbedrijf binnen een termijn van tien vrije dagen vanaf de kennisgeving van de weigering het dossier voorleggen aan de Vlaamse Regering. De Vlaamse Regering beslist binnen een termijn van dertig vrije dagen. Als het havenbedrijf geen beroep aantekent binnen de gestelde termijn van tien vrije dagen, wordt de weigering geacht definitief te zijn. Als de Vlaamse Regering geen beslissing heeft genomen binnen de gestelde termijn van dertig vrije dagen, wordt het visum geacht verleend te zijn.

Het visum heeft betrekking op de toetsing van de beslissing aan de voorwaarden die gesteld worden in artikel 4, §1, en artikel 6.

§4. De gewestelijke havencommissaris kan de uitvoering opschorten van alle beslissingen van de bestuursorganen die hij strijdig acht met dit decreet, met de wettelijke bepalingen inzake de financiering van haveninvesteringen, met de besluiten die genomen zijn ter uitvoering van dit decreet of met de overeenkomsten die vermeld worden in artikel 40. Om beroep aan te tekenen beschikt de gewestelijke havencommissaris over een termijn van acht vrije dagen, die ingaat op de dag waarop hij van de beslissing op de hoogte werd gesteld overeenkomstig §2. Het beroep is opschortend.

Als de Vlaamse Regering binnen een termijn van twintig vrije dagen, die ingaat op dezelfde dag als de termijn, vermeld in het eerste lid, de nietigverklaring niet uitgesproken heeft, dan wordt de beslissing waartegen beroep werd aangetekend definitief. De Vlaamse Regering betekent de nietigverklaring aan het havenbedrijf.

§5. De gewestelijke havencommissaris heeft het recht om met het oog op de uitvoering van dit artikel te allen tijde ter plaatse inzage te hebben in al de boeken, brieven, notulen en, in het algemeen, alle documenten en geschriften van het havenbedrijf. Hij kan van de voorzitter van de raad van bestuur en van de leden van het directiecomité alle ophelderingen en inlichtingen vorderen die hij nodig acht voor de uitvoering van dit artikel.

Artikel 17

In artikel 25 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° de woorden “§1.” worden geschrapt;

2° §2, §3 en §4 worden opgeheven.

Artikel 18

In artikel 26 van hetzelfde decreet wordt het woord “kunnen” ingevoegd tussen de woorden “havengebruikers” en “worden”.

Artikel 19

In artikel 27 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° de woorden “gemeentelijk autonoom” worden geschrapt;
- 2° de woorden “263sexies, §2, van de Gemeentewet” worden vervangen door de woorden “6, §1”.

Artikel 20

In artikel 36 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 22 december 1999, wordt het tweede lid opgeheven.

Artikel 21

Artikel 38 van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt:

“Artikel 38

De stad Brugge mag onder geen enkel beding de aandelen in de Maatschappij van de Brugse Zeevaartinrichtingen nv, verworven van het Vlaamse Gewest op 17 mei 2001, vervreemden, tenzij met de voorafgaande goedkeuring van de Vlaamse Regering.

In afwijking van artikel 5, §1, kunnen de bestaande aandelen van privaatrechtelijke personen in de Maatschappij van de Brugse Zeevaartinrichtingen nv behouden blijven.”.

Artikel 22

Artikel 39 van hetzelfde decreet wordt opgeheven.

Artikel 23

In artikel 40, §1, van hetzelfde decreet wordt het cijfer “drie” vervangen door het cijfer “elf”.

Artikel 24

Artikel 41 van hetzelfde decreet wordt opgeheven.

Artikel 25

Artikel 42 van hetzelfde decreet wordt opgeheven.

Artikel 26

Artikel 44 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 21 december 2001, wordt opgeheven.

Artikel 27

Aan hetzelfde decreet wordt een artikel 45 toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Artikel 45

§1. Bij de inwerkingtreding van hoofdstuk II, afdeling 1bis, van dit decreet worden de autonome gemeentebedrijven haven van Antwerpen, haven van Gent en haven van Oostende, opgericht op basis van de artikelen 263bis tot en met 263decies van de Nieuwe Gemeentewet, van rechtswege een autonoom gemeentelijk havenbedrijf. Binnen zes maanden vanaf de inwerkingtreding van hoofdstuk II, afdeling 1bis, worden de statuten van deze havenbedrijven aangepast aan de bepalingen van hoofdstuk II, afdeling 1bis.

§2. Afdeling 1bis van dit decreet is niet van toepassing op de Maatschappij van de Brugse Zeevaartinrichtingen nv, opgericht bij overeenkomst-wet van 1 juni 1894-11 september 1895.”.

BIJLAGE:

Aanvullende informatie over analytische boekhouding havenbedrijven

Tabel: Huidige situatie in de havenbedrijven van Antwerpen, Gent, Oostende en Zeebrugge.

	Antwerpen	Gent	Oostende	Zeebrugge
Directiecomité	Ja, met statutair vastgelegde bevoegdheden	Ja, met statutair vastgelegde bevoegdheden	Ja, met statutair vastgelegde bevoegdheden	Directieraad, zonder statutair vastgelegde bevoegdheden
Interne Audit	Ja	Ja	Neen (wel eerste aanzet)	Neen (wel eerste aanzet)
Analytische boekhouding	Ja	Ja	Ja, maar moet nog uitgediept worden	Ja, maar moet nog uitgediept worden